

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-240/18-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Žimutice
Sídlo	373 66 Žimutice 28
E-mail	zs.zimutice@seznam.cz
IČ	75000725
Identifikátor	600057658
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milena Mikesková
Zřizovatel	Obec Žimutice
Místo inspekční činnosti	373 66 Žimutice 28
Termín inspekční činnosti	26. 3., 27. 3. 2018 a 4. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy. Získávání informací o vzdělávání dětí a žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistentů pedagoga a na další podpůrná opatření). Získávání informací o dopadech posledního povinného ročníku mateřské školy na její fungování, organizační a personální zajištění a výchovně-vzdělávací činnosti.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Žimutice je malotřídní školou poskytující vzdělávání dětem a žákům místním a z okolních sedmi obcí. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Všechny součásti školy jsou umístěny v jednopatrové budově. Základní škola má dvě třídy, v I. třídě se vzdělávají žáci 1. a 2. ročníku a ve II. třídě jsou žáci 3., 4., a 5. ročníku. Celkový počet žáků je 22, dva žáci jsou zařazeni do 2. stupně a jedna žákyně do 3. stupně podpůrných opatření. Školní družina má jedno oddělení s 10 účastníky. V mateřské škole je v jedné třídě zapsáno celkem 22 dětí, z toho 7 dětí plní povinné předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení v roce 1994. Strategický plán rozvoje školy na období 2017 až 2020 je zaměřen na všestranný rozvoj školy se zacílením na budování efektivní spolupráce všech účastníků ve vzdělávání s podporou zřizovatele. Koncepce je jasná a srozumitelná a stanovuje podstatné směřování školy v souladu s cíli školních vzdělávacích programů, postupně se jí daří naplňovat.

K termínu inspekční činnosti zajišťovaly vzdělávání včetně ředitelky školy celkem čtyři pedagogické pracovnice. Dvě učitelky mateřské školy jsou na malý úvazek zaměstnány současně jako vychovatelky školní družiny, jedna z nich navíc učí 1 hodinu týdně hudební výchovu. Jedna pedagožka si odbornou kvalifikaci doplňuje. Všechny pracovnice jsou zaměstnané v souladu s právními předpisy. Na základě ředitelkou zpracovaného plánu dalšího vzdělávání se všechny pedagožky účastní vzdělávacích akcí. V roce 2016 ukončila učitelka základní školy roční metodický kurz pro výuku anglického jazyka, v roce 2017 učitelka mateřské školy absolvovala primární kurz logopedické prevence. Získané poznatky vhodně uplatňují v praxi. V době od poslední inspekční činnosti si obě učitelky zároveň doplnily odpovídající odbornou kvalifikaci.

Ve škole nejsou vzhledem k počtu pedagogů ustanoveny poradní a metodické orgány, tuto činnost zajišťuje ředitelka školy. Zastává v současné době funkci výchovného poradce, koordinátora školního vzdělávacího programu, koordinátora primární prevence a řídí i činnost školní družiny a mateřské školy. Tento způsob vedení malotřídní školy vytváří značné nároky na práci ředitelky, zejména v oblasti sledování legislativních změn, aktualizace dokumentace a kontrolní činnosti ve všech součástech školy. I když má ředitelka dlouholeté pedagogické a řídicí zkušenosti a stabilizovaný pedagogický sbor velmi dobře spolupracuje, projevila se tato kumulace pracovních pozic např. nedostatky v dokumentaci školy a částečně i tím, že se nepodařilo realizovat některá doporučení vyplývající z předchozí inspekční činnosti v roce 2012. V průběhu inspekční činnosti došlo k dílčím úpravám školního řádu základní školy, vnitřního řádu školní družiny a školního řádu mateřské školy, tak aby byly v souladu s právními předpisy.

Vzdělávání v základní škole probíhá dle školního vzdělávacího programu, který není aktuálně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, chybí některé výstupy a učivo předmětů matematika a prvouka). Disponibilní hodiny však jsou vhodně využity pro posílení předmětů český jazyk a matematika. Takto vytvořený učební plán umožňuje zaměřit se výrazně na podporu literárních a mediálních aktivit, kterým se žáci s pedagogy intenzivně věnují. Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a přispívá k podpoře rozvoje klíčových kompetencí účastníků.

Rovněž školní vzdělávací program mateřské školy obsahuje v souladu příslušným rámcovým vzdělávacím programem aktuální povinné informace.

V době od poslední inspekce se podařilo zkvalitnit podmínky pro vzdělávání, zateplit severní část budovy včetně výměny oken, pořídit novou střechu, zrekonstruovat sociální zázemí pro žáky základní školy, došlo k výměně osvětlení ve školní jídelně, v šatně a na chodbách školy. Výuka v základní škole probíhá ve dvou světlých třídách, které vytvářejí podnětné prostředí pro učení. K dispozici je množství originálních učebních pomůcek přispívajících k efektivitě výuky. Rezervy jsou v uspořádání fondu školní knihovny, žakovská knihovna je obohacena řadou nových titulů, ale její umístění ve školním kabinetu neumožňuje žákům knihy běžně využívat.

Školní družina je umístěna v jedné z kmenových tříd základní školy. Prostory třídy jsou pouze částečně materiálně vybaveny pro práci zájmového vzdělávání. Žáci i děti využívají menší tělocvičnu se základním sportovním nářadím. Nově vybavená obecní zahrada s herními prvky poskytuje dětem a žákům zázemí k herním a relaxačním činnostem, dalším využívaným místem pro sportování je obecní hřiště.

Mateřská škola využívá jednu třídu, která slouží zároveň jako ložnice, prostorové podmínky jsou celkově omezené. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Ředitelka přijala opatření na základě doporučení ČŠI z poslední inspekční činnosti a ve třídě zajistila novou podlahovou krytinu. Ve škole je přiměřené množství učebních pomůcek, doplnit je třeba encyklopedie pro předškolní věk.

K zajištění bezpečnosti škola poskytuje žákům a dětem nezbytné informace. Při prohlídce prostor školy nebyla zjištěna zjevná bezpečnostní rizika. Případné úrazy jsou zaznamenávány do knihy úrazů, ve dvou případech však nebyly České školní inspekci záznamy o úrazu poslány. Vstup do školní budovy je v průběhu dne zajištěn technicky nebo personálně. Výchova ke zdravému životnímu stylu je podporována zapojením žáků do projektů Ovoce a zelenina do škol a činností školní jídelny, která mj. zajišťuje dětem i žákům celodenní pitný režim a v případě potřeby i dietní stravování.

Základní zdroje financování (dotace na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy ze státního rozpočtu, příspěvek na provoz a na úhradu nadnormativních výdajů od zřizovatele) doplňují úplaty za předškolní vzdělávání a stravné. Škola se snaží získat další finanční zdroje, např. dotace z operačního programu Evropské unie na zkvalitnění vzdělávání, grant na exkurzi do odpadového hospodářství, příjmy ze sebraného starého papíru. Její hospodaření umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace výuky v základní škole vycházela především z dosavadních znalostí a dovedností žáků. Učitelky přihlížely k jejich věkovým a specifickým potřebám. Posilovaly u žáků motivaci k učení, snažily se rozvíjet samostatnost žáků a jejich komunikační dovednosti, podněcovaly je ke kritickému myšlení. V obou třídách byl menší počet žáků, který umožňoval vyšší míru individuálního přístupu a aktivní využívání pomůcek ve výuce každým žákem. Na žáky byly kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky, které umožňovaly splnění zadaných úkolů a dosahování vhodných výsledků práce. Pedagožky volily převážně účelně vedenou frontální výuku. Metody výuky odpovídaly stanoveným výukovým cílům a vytvářely pozitivní třídní klima podporující učení. Podporovaly objevování, kladení otázek, činnostní učení a iniciativu většiny žáků. Bylo účelně využíváno propojení výuky s běžnými reálnými situacemi, především v hodinách matematiky a prvouky. Starší žáci byli vedeni k cílenému využívání různých informačních zdrojů

s propojením mezipředmětových vztahů. Didaktická technika byla využívána minimálně, stejně tak pomůcky pro podporu názornosti při výuce byly využívány pouze částečně, přestože jich má škola k dispozici výrazné množství. Učitelky sledovaly pokroky žáků při učení, ale zpětná vazba pro žáky se omezovala na sdělení známek nanejvýš se stručným komentářem, další prvky formativního hodnocení jako vlastní nebo vzájemné hodnocení zpravidla nebyly uplatňovány. Pouze výjimečně byla ve výuce využita diferenciací úkolů. Odpovídající individuální podpora byla věnována žákyni se speciálními vzdělávacími potřebami, která vyžaduje intenzivní podporu ve všech vzdělávacích oblastech.

Organizace činností v mateřské škole vycházela z věkově smíšeného složení třídy. Souběžné působení učitelek v průběhu řízených činností umožňovala efektivní práci se skupinami a diferenciací zvolených vzdělávacích záměrů vzhledem k věku dětí. Řízené činnosti zaměřené na pohybové, pracovní a výtvarné aktivity byly vhodně motivovány tematickým zaměřením velikonočního týdne. Rozvíjeny byly základní pracovní a výtvarné dovednosti, jemná motorika a zručnost. Pohybové aktivity zdokonalovaly hrubou motoriku, orientaci v prostoru a celkovou zdatnost. Zájem dětí o činnosti vhodně podpořil zpěv písní, říkadla i reprodukováná hudba. Rozvoj kognitivního myšlení vhodně aktivizovaly dobře volené otázky. Nejstarší děti dobře zvládaly samostatnou práci a plnily zadaný úkol. Prosociální citění podporoval zavedený ranní rituál komunitního kruhu. Výborně byla zařazena a didakticky provedena logopedická chvilka. Učitelky uplatňovaly průběžné hodnocení dětí a individuální pomoc při činnostech. Méně bylo rozvíjeno sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pobyt venku byl převážně zaměřen na upevňování prvků dopravní výchovy a pravidel bezpečného pohybu po komunikacích. Spontánní činnosti probíhaly v klidné atmosféře, dle doporučení při poslední inspekční činnosti je v rozvrhu dne hrám věnováno více času. Děti měly na výběr dostatek hraček, stavebnic i výtvarný materiál. Měly možnost vybrat si hru podle vlastního výběru, zejména starší děti mezi sebou dobře spolupracovaly. Pozorovány byly kamarádské vztahy mezi dětmi, ke kterým přispěla stanovená pravidla soužití ve třídě. Nejmladší děti byly převážně dobře adaptované na nové prostředí, zejména díky laskavému přístupu učitelek.

K povinnému předškolnímu vzdělávání je přihlášeno 7 dětí, z toho 1 dítě s odloženou povinnou školní docházkou. Zařazovány jsou aktivity zaměřené na rozvoj grafomotoriky, správné držení psacího náčiní, podporu samostatnosti, komunikačních dovedností a dovedností předcházejících čtení a počítání. Kvalitní logopedická prevence je zajištěna odborně proškolenou pedagožkou a spoluprací s klinickou logopedkou.

Při hospitovaných činnostech ve školní družině pracovali účastníci samostatně i ve skupinách a se zájmem se zapojovali do společných aktivit. Nabízené aktivity přispívaly k relaxaci žáků, vedly ke smysluplnému využití volného času a k vytváření vzájemných pozitivních vztahů. V rámci činnosti školní družiny byly respektovány speciální vzdělávací potřeby účastníků. Trávení volného času žáků je vhodně doplněno organizováním zájmových aktivit, čtenářských dílen, přírodovědným kroužkem a doučováním dle zájmu žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vede přehled žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale nepřiradila žáky ohrožené školním neúspěchem. Program poradenských služeb ve škole byl v průběhu inspekce doplněn o strategii předcházení školní neúspěšnosti, vhodným opatřením ke zlepšení vzdělávacího pokroku žáků je doučovací kroužek. Na základě doporučení školských poradenských zařízení byly zpracovány individuální vzdělávací plány, časové rozvržení učiva v nich má spíše rámcový charakter a chybí některé předepsané části těchto

dokumentů. Minimální preventivní program je pro realizaci prevence rizikového chování vhodně nastaven. Prevence je nedílnou součástí výuky, škola účelně spolupracuje se složkami záchranného integrovaného systému. Pozitivní vliv na prevenci projevů rizikového chování má důsledný přístup všech pedagogů a rodinné prostředí školy.

Základní škola průběžně zjišťuje vzdělávací výsledky žáků běžnými způsoby – ústní zkoušení, testy, písemné práce, krátké projekty. Pravidelné vyhodnocování úspěšnosti žáků probíhá na jednáních pedagogické rady pouze formálně. Hodnocení pokroku jednotlivých žáků, sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků bylo ve výuce uplatňováno okrajově. Škola neorganizuje externí hodnocení, která by umožňovala srovnání výsledků vzdělávání s dalšími školami v delším časovém období. Snaží se však žáky motivovat k dosahování dobrých výsledků na školních a mimoškolních aktivitách, školních a regionálních kolech výtvarných a literárně mediálních přehlídek. Z vědomostních soutěží se žáci účastní matematického Cvrčka a Klokánka se standardními výsledky. Škola se výrazně podílí na publikování v místním a regionálním tisku a účastnila se mezinárodní soutěže v psaní dopisu. Přispívá tak k výchově k demokratickým kompetencím, hodnotám a zájmu o společenský a politický život. Žáci v rámci mediální výchovy prezentují své literární a výtvarné práce v dětském měsíčníku Robinson.

Mateřská škola sleduje výsledky vzdělávání prostřednictvím jednoduchých individuálních záznamů o dětech, obohacených o portfolia prací. Stanovené oblasti sledování však neposkytují ucelený obraz o dítěti, zjištění nemají potřebnou vypovídající hodnotu a není pak na ně možné reagovat vhodnými pedagogickými opatřeními. Celkové hodnocení výchovně-vzdělávací práce je prováděno jednou ročně, avšak celkové výsledky vzdělávání zatím nejsou hodnoceny ve vztahu k jednotlivým vzdělávacím oblastem a očekávaným výstupům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Na potřebu používat kvalitní diagnostické záznamy byla škola upozorněna již při minulé inspekční činnosti.

Pozitivním prvkem posilujícím kvalitu vzdělávání je pravidelná spolupráce školy s psychologkou, která jednou týdně navštěvuje školu. Její působení ve škole efektivně doplňuje péči o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupráce se zákonnými zástupci je kromě schůzek, na nichž jsou rodiče informováni o prospěchu a chování žáků, nejčastěji posilována při společných aktivitách (dny otevřených dveří, besídka, akademie a další). Rezervy má škola v informování prostřednictvím webových stránek, které zatím neumožňují aktuální předávání informací a prezentaci činnosti školy. Pedagogové školy organizují společně s dětmi, žáky, rodiči i ostatními spoluobčany aktivity vycházející z lidových tradic a zvyků. Podporují tím nejen soužití dětí a žáků ve škole, vytváří vztah k tradičním hodnotám venkova a vedou je k sounáležitosti se životem obce.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V oblasti materiálně-technické došlo za výrazné podpory a spolupráce se zřizovatelem k úpravám, které zlepšily prostředí pro vzdělávání. V personální oblasti si učitelka základní školy a učitelka mateřské školy studiem doplnily odbornou kvalifikaci, což pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávacího procesu.

Silné stránky

- Zkvalitnění materiálně-technického zázemí školy významně zlepšilo podmínky vzdělávání a vytvořilo podnětné prostředí pro učení.

- Pedagogové školy podporují aktivitami vycházejícími z lidových tradic a zvyků nekonfliktní soužití dětí a žáků ve škole, posilují jejich vztah k tradičním hodnotám venkova a vedou je k sounáležitosti se životem obce.
- Žáci jsou vedeni k dosahování dobrých výsledků v oblasti mediálních kompetencí a sebe prezentace prostřednictvím publikování příspěvků, básní a zpráv v regionálním tisku a krajském dětském měsíčníku. Tato činnost účinně podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich hrdost na školní práci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola sleduje výsledky jednotlivých žáků pouze prostřednictvím klasifikace, nepracuje s výsledky vzdělávání za účelem zkvalitňování vzdělávacího procesu. Zjištění školy o vzdělávacích pokrocích dětí a jejich individuálním osobnostním rozvoji nemají potřebnou vypovídající hodnotu a neumožňují uplatňovat vhodná pedagogická opatření.
- Kumulace několika pracovních pozic, které zajišťuje ředitelka školy, se projevila nepřijetím některých doporučení vyplývajících z předchozí inspekční činnosti v roce 2012 a dílčími nedostatky ve vedení dokumentace školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V oblasti řízení delegovat některé kompetence na jednotlivé pedagogy školy. Sledovat legislativní změny v oblasti řízení školy, poradenského systému, koordinaci školních vzdělávacích programů a trendy v předškolním vzdělávání.
- Zaměřit se na začlenění metod formativního hodnocení do vzdělávacího procesu v základní a mateřské škole. Využít formativní hodnocení jako motivačního prvku osobního rozvoje dětí a žáků.
- Sledovat výsledky vzdělávání žáků a přijímat adekvátní opatření ke zkvalitňování vzdělávacího procesu, vytvářet podmínky pro účast žáků ve vyhlášených soutěžích pěveckých, recitačních, sportovních apod.
- Vést a vyhodnocovat kvalitní individuální záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí a jejich individuálním osobnostním rozvoji. Zaměřit se na celkové hodnocení výsledků předškolního vzdělávání v porovnání s očekávanými výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jejich využití pro zkvalitnění vzdělávání.
- Zajistit funkční www stránky školy.
- Vytvořit vhodné podmínky pro ukládání knižního fondu školní knihovny.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Žimutice ze dne 1. 10. 2002 včetně dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT o zápisu do školského rejstříku vydané dne 22. 5. 2007 s č. j. 13 070/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí OŠMT KÚ Jihočeského kraje ve věci změny zápisu do školského rejstříku vydané dne 20. 6. 2007 s č. j. KUJCK 19900/2007 OSMT/2 s účinností od 1. 9. 2007
4. Jmenování do funkce ředitelky školy vystavené ředitelem Školského úřadu České Budějovice dne 31. 5. 1994 s účinností od 1. 7. 1994
5. Zápis z 65. schůze rady OZ Žimutice konané dne 26. 2. 2018, jehož součástí je rozhodnutí o prodloužení funkce ředitelky školy

6. Školní matrika pro školní rok 2016/2017, 2017/2018
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola plná pohody“ platný od 4. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s názvem „Život v naší mateřské škole v průběhu čtyř ročních období - svět kolem nás“ platný od 1. 9. 2002 ve znění úprav, poslední z 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program školní družiny Žít mě baví“ platný od 26. 3. 2018
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
11. Třídní knihy základní školy ve školním roce 2017/2018
12. Třídní kniha mateřské školy ve školním roce 2017/2018
13. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině a zápisové lístky školní rok 2017/2018
14. Školní řád základní školy s účinností od 26. 3. 2018
15. Školní řád mateřské školy s účinností od 26. 3. 2018
16. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 26. 3. 2018
17. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2017/2018
18. Organizační řád platný od 1. 1. 2012
19. Kniha úrazů vedena od 1. 9. 2017
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků rok 2017/2018
21. Plán hospitační a kontrolní činnosti školní rok 2017/2018
22. Program poradenských služeb ve škole ZŠ a MŠ Žimutice – předcházení školní neúspěšnosti 25. 3. 2018
23. Individuální vzdělávací plán pro školní rok 2017/2018
24. Doporučení školského poradenského zařízení
25. Třídní vzdělávací program mateřské školy ve školním roce 2017/18
26. Dokumentace školy vztahující se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
27. Dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2015,
28. Dokumentace školy vztahující se k oblasti školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Hana Řeřábková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Hana Řeřábková v. r.

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Mgr. Regina Mihulová v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Jiřina Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích 3. května 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milena Mikesková, ředitelka školy

Mgr. Milena Mikesková v. r.

V Žimuticích 16. květen 2018